

ΣΥΝΔΗΤΙΣΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Δημοτικά βιβλιοδίτυ
Κόνιτσας
Κονίτσα

ΑΘΗΝΑ: ΙΟΥΝΗΣ 1984 – ΧΡΟΝΟΣ Ε' – ΤΕΥΧΟΣ 54

Συντακτική Επιτροπή: ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ – ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΓΚΟΥΤΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΚΚΑΣ – ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ – ΝΙΚΟΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ

Διεύθυνση: ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ – Αχαρνών 208 – 112 52 Αθήνα – Τηλ. 8649.476

Μορφές γύρω από το Πάνθεον της Ηπειρωτικής μας Ιστορίας ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΟΥΡΛΑΣ

Γενικός Προεστώς του Βιλαετίου Κονίτσης
(Ένα αδρό πορτραίτο της προσωπικότητός του)

Υπό Ευριπίδη Σούρλα – Παιδαγωγού

Η συνείδηση του ιστορικού μας δεσμού ανήκει εις την πλέον πρωταρχικήν ξεχωριστήν μορφήν της υπάρξεως μας... Θα απηρνούμεθα τελείως τον εαυτόν μας εάν και για μας δεν ήρχιζεν ο μύθος, όπως εις τους αρχαίους Έλληνας με τον Παππού μας και τον Προπάππον μας.

DR. BECKER

Για να αισθανθή το άτομον την πραγματικήν ψυχικήν του απολύτωσιν πρέπει να ζήσει το δράμα του μεταφυσικού πόνου της ιδέας της στενώτερης Πατρίδος του. Και όπως ο πόθος, το ενδιαφέρον και η στοργή ενός ατόμου γύρω από την ιστορίαν της στενώτερης πατρίδος του παραμένουν πάντοτε, ως μία από τας λεπτοτέρας και ευγενεστέρας ψυχικάς και διανοητικάς εκδηλώσεις του, έτσι σαν κάτι το μεγάλο και ιερό μπορούν επίσης να χαρακτηρισθούν και η επιθυμία του, η στοργική έφεσίς του και ο φλογερός πόθος του να ιδεί και να ερευνήσει πολλά, να νοιώσει και να αισθανθεί περισσότερα, να ανιχνεύσει και να ζωντανέψει πλείστα, και

Η είσοδος του αρχοντικού των Σουρλαίων.

εάν είναι δυνατόν, να ξαναζήσει όλα γύρω από την περασμένη ζωή των Πατέρων και Προγόνων του, των Παππούδων και των προπαππούδων του και γενικά της πρώτης γενιάς και του φιξικού του σπιτιού του.

Μονάχα δε έτσι ολοκληρώνοντας την έρευνα και την επιζησήτου μπορεί να εκπληρώσει κάποιον βαθύ και υποσυνείδητον πόθον του. Μονάχα έτσι μπορεί να έλθει σε αντιπαράσταση του οικογενειακού του παρελθόντος. Μονάχα έτσι μπορεί να ακούσει την φωνήν του αίματος του. Μονάχα έτσι μπορεί να γνωρίσει καλύτερα τον εαυτόν του...

Για τον λόγο δε αυτόν ακριβώς η γνώσις της ιστορίας του οικογενειακού δένδρου της γενιάς και του πρώτου φιξικού του καθενός μας θα παραμένει πάντοτε σαν μια πρωταρχική μορφή της ιστορικής συνειδήσεώς μας...

Θα απηρνούμεθα δε τελείως τον εαυτόν μας και θα εγγωρίζομεν ολίγα πράγματα γύρω από τον εαυτόν μας εάν και εφόσον για τον καθένα μας δεν θα ήρχιζεν ο μύθος με τες μορφές του Παππού μας και του Προπάππου μας. Κάθε τι λοιπόν που κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας πρέπει να το διαφυλάξουμε πιστά διακηρύσσει ο ολύμπιος Γκαίτε. Και παραθέτομε ήδη ένα αδρό πορτραίτο της προσωπικότητός του με μίαν αξιολόγησιν του έργου και της δράσεως του Προπάππου μου Γιάννη Σούρλα:

Γενικού Προεστού του Βιλαετίου της Κονίτσης επί σειράν δεκαετηρίδων ανδρός οπλισμένου με φρόνησιν, διορατικότητα, διοικητικήν ικανότητα, πολιτικήν και διπλωματικήν ευστροφίαν και γενικά εκ των ενδοξοτέρων ανδρών της γενιάς της ταπεινότητός μου.

II

Η δράση του Γιάννη Σούρλα είναι συνδεδεμένη με την εξυπηρέτηση όχι ωρισμένων Κοινοτήτων ή της στενώτερης

Πατρίδος του, της Πυρσόγιαννης, αλλ' ολοκλήρου της Επαρχίας Κονίτσης που αποτελείται από 44 χωριά. Η περί ης ο λόγος Επαρχία ήταν από εκείνο το τμήμα της υποδούλου Ηπείρου, το οποίον λόγω της γεωγραφικής θέσεως του εγνώρισεν διοικητικώς μονάχα την σκιώδη Τουρκικήν επικυριαρχίαν, κατά βάθος δε βρισκόταν παραδομένον εις την λεηλασίαν των Αλβανικών ορδών, τας οποίας εξαπέλυν οι διεκδικούντες επέκτασιν των φεουδαρχικών δικαιωμάτων των, Μπέηδες του Καζά Κολώνιας (Ερσέκας) εις τον οποίον υπήγετο Διοικητικώς και τμήμα των χωριών του βορείου συγκροτήματος της Επαρχίας και συγκεκριμένως τα κάτωθι χωριά: Λισκάτσι - Τούρνοβον - Χιονιάδες και Πλικάτι.

Την επίδρασιν της Αλβανικής κυριαρχίας η Επαρχία Κονίτσης την ζούσε καθημερινώς, ενώ αντιθέτως της Τουρκικής κυριαρχίας την σκιώδη επιβολήν την αντίκρους μονάχα εις το πρόσωπον των εισπραχτόρων των Βασιλικών φόρων, των γνωστών δηλαδή Ταξηνδάρηδων και στο αντίκρυσμα των πενιχρών αποσπασμάτων των Τουρκικών φυλακίων – δηλαδή εις τα περίφημα και γνωστά Καρακόλια, με τους Ζαπτιέδες και τον Τσαούση επί κεφαλής των Τουρκικών επαναλαμβάνομεν φυλακίων, τα οποία ήταν εγκατεστημένα εδώ και εκεί – σαν νησίδες – μέσα στην πλημμυρισμένη θάλασσαν της Αλβανικής λαίλαπος. Μέσα σ' ένα τέτοιο συνεπώς διπλούν κατακλυσμόν εις τον οποίον ήταν επίσης παραδομένη και παράδερνε ολόκληρος η Επαρχία, η κιβωτός εις την οποίαν ήταν φορτωμένα τα 'Αγια των Αγίων της, επάλαιε και εταλαντεύετο και αυτή, χινδυνεύουσα άλλοτε μεν να θρυμματισθή επί των αποκρήμνων βράχων της Αλβανικής Σκύλας, άλλοτε δε να καταποντισθή επί των περιοδικών ενσκηπτουσών καταιγίδων εκ μέρους της Τουρκικής Χαρύβδεως. Στους περιοδικούς δε αυτούς συγκλονισμούς μονάχα η φύση και το τοπείον από το ένα μέρος και η ανθρώπινη φρόνηση από το άλλο, μπορούσαν

να αντιτάξουν κάποιαν άμυναν για να περισώσουν τα Ἅγια των Αγίων της Επαρχίας.

III

Τα ιστορικά βουνά της Επαρχίας Σμόλιγκας και Γραμμος εσυμβόλιζον για την κλυδωνιζομένην κιβωτόν το μοναδικόν Αραράτ, περιστοιχούμενον και περιβαλλόμενον από ένα εμψυχωμένον τοπείο και από εγκατεστημένα κτίσματα θρησκευτικής ανατάσεως, από ερημοκλήσια και εικονίσματα, βωμούς δηλαδή λατρείας και σύμβολα ευσέβειας. Βουναλάκια ραχούλες, λοφίστοι, ράχες, δρόμοι, μονοπάτια, γεφύρια, σταυροδρόμια, ποτάμια, ρύάκια, παραπόταμοι χείμαρροι, μύλοι, δάση, σπηλιές, δένδρα, αμπέλια αλώνια, πλατείες, καλύβες, φράχτες, σελιά, χωράφια, όλα εμψυχωμένα. Παντού σε κάθε γωνιά, σε κάθε κώγχη, προβάλλουν αλλού σαν κάποιος θρύλος, αλλού σαν παράδοση, αλλού σα θύμησες κάποιας μάχης ή κάποιας συμπλοκής και αλλού σαν δείγματα ενός χαλασμού ή κάποιας πυρπόλησης.

Παράλληλα δε προς τους βωμούς της λατρείας που μεταβάλλοντο πολλές φορές και σε βωμούς του μαρτυρίου, καθώς και το εμψυχωμένον τοπείον ήρχετο εμπράγματος η εκδήλωσης και της ανθρώπινης ενέργειας, εκδήλωσις δηλαδή αποσκοπούσα να μετριάσει τα βάσανα να επουλώσει τις πληγές, να προλάβει νέα θύματα και να αποφύγει την λαίλαπα της περατέρω ερημώσεως. Υποχρεωμένη η ανθρώπινη ενέργεια να παλαίει προς την διπλήν υποδούλωσιν της Επαρχίας, εις την Αλβανικήν δηλ. Θηριωδίαν αφ' ενός και εις την σκιώδη Τουρκικήν επικυριαρχίαν αφ' ετέρου, έπρεπε να ήτανε ωπλισμένη: με φρόνησι – με διορατικότητα – με πολιτικότητα και με διπλωματικότητα. Τα χωριά της Επαρχίας Κονίτσης διέθετον τέτοιους άνδρας αλλά δυστυχώς ελαχίστους. Ξεχωρίζομεν μετά τον Κώστα Γραμματικόν από την Βούρμπιανην και τον Κωσταντή Χρήστου από το Λισκάτι.

Μεταξύ όμως αυτών πρωτίστην θέσιν κατείχεν ο Γιάννης Σούρλας όστις απετέλει ούτε πολύ ούτε ολίγον την ψυχήν της όλης Οργανώσεως της Επαρχίας κατά των δεινών αφ' ενός της Αλβανικής κυριαρχίας και της απαμβλύνσεως αφ' ετέρου της περιοδικής λαίλαπας η οποία ενέσκηπτεν ακάθεκτος εκ μέρους της Τουρκικής Επικυριαρχίας.

Τα εφόδια που διέθετε ο Γιάννης Σούρλας δεν ήτανε βέβαια ούτε επιστημονικά ούτε ανωτέρας και εξαιρετικής μορφώσεως. Ήταν όμως τα εφόδια των ανθρώπων που ξεφύτρωναν από την μητέραν γην, με κάποιαν εύνοιαν της μοίρας, κάθε δε ικανότης και κρίσις όταν δουλεύεται με απόλυτη συνέπεια, μπορεί όπως διεκήρυξεν ο NOVALIS, να παραγάγει και να προβάλλει την πλατειά σύνθεση του εσωτάτου μας εγώ, και ταυτόχρονα την πιο γερή αντίληψι για μια πλατειά εικόνα του κόσμου και της ζωής.

Γεγονότα δε σημαντικά όπως παρατηρεί και ο διάσημος SPENGLER είναι εκείνα που δημιουργεί το βιολογικόν πεπρωμένον του ανθρώπου. Βλέμμα χρειάζεται και όχι μόρφωσις σε τέτοιες στιγμές. Και το βλέμμα αυτό ακριβώς για μια βαθυτερη διείσδυση στην τριγύρω πραγματικότητα την έχουν αι ολοκληρωμέναι φύσεις, οι άνθρωποι που είναι προσκεκολλημένοι στις αξίες του εδαφικού πολιτισμού, δηλαδή τύποι παλαιοί σαν τες μορφές των Παπούδων και Προπάππων μας, τους οποίους σπάνια συναντούμε στην σημερινήν εξελικτικήν βαθμίδα. Ακριβώς δε εις την ιδέαν του βιολογικού πεπρωμένου όπως φανερώνεται η έφεσις μιας ψυχής προς το φως, προς την τελειότητα και προς την πραγματοποίησιν του προορισμού της πρέπει να αναζητήσομεν το μυστικόν όλων των ανατάσεων ή αντιθέτως και των καταπτώσεων της ανθρωπίνης ψυχής.

IV

Εις την προκειμένην δε ειδικά περίπτωσιν το βαθύ και διεισδυτικόν βλέμμα του

Γιάννη Σούρλα διηρεύνησεν όλον το επίπεδον του ορίζοντος, εισέδυσεν γύρω από την ουσίαν του πνεύματος της εποχής του συνδυάσαν δε: ρεαλισμόν – Εθνικισμόν Πατριωτισμόν – και ιδεαλισμόν με την υπέρτατην ιδέαν της φρονήσεως εχώρησεν εις το έργον του με θάρρος, αναλαβών ο ίδιος εις τα χέρια του την ευθύνην των πράξεών του.

Το βλέμμα δηλαδή του Γιάννη Σούρλα ηρεύνησεν εν πρώτοις την ιστορικώς διαμορφωθείσαν πραγματικότητα εις την Επαρχίαν Κονίτσης και επάνω εις αυτό το δεδομένον εστήριξεν την οργάνωσιν και συσσωμάτωσιν ταύτης έναντι των απειλούντων κινδύνων. Όλες δε αυτές τις απόψεις αντικατοπτρίζει το ιστορικόν συμφωνητικόν γράμμα του έτους 1834, συντεταγμένον από τον Γιάννη Σούρλα και φέρον τον γραφικόν του χαρακτήρα δημοσιεύμένον δε ολόκληρον εις τα Ηπειρωτικά χρονικά του 1929 με τον τίτλον «Συμβολαί εις την Ιστορίαν της Επαρχίας Κονίτσης (σελ. 212-213)».

Εις το συμφωνητικόν δηλαδή αυτό γράμμα αναγράφονται τα αίτια της συπράξεως των χωριών της Επαρχίας εις μίαν Ένωσιν και Αδελφότητα ενός είδους δηλαδή μυστικής Εταιρείας που έδρα με πρόγραμμα, με προκαθωρισμένας βασικάς αρχάς, με πολιτικήν φρόνησιν, διεχειρίζετο δε ταυτοχρόνως την υπερτάτην εξουσίαν δια λογαριασμόν των υποθέσεων όλων των χωρίων της Επαρχίας Κονίτσης. Είναι δηλαδή με άλλα λόγια η περίφημος εκείνη ένωσις και αδελφότης η οποία φέρει εις τα ιστορικά έγγραφα τον τίτλον: «Οι προεστώτες των πέντε κύκλων της Επαρχίας Κονίτσης». Το συμφωνητικόν αυτό γράμμα του έτους 1834 είναι με άλλα λόγια ένα είδος «Καταστατικού χάρτου και Βιλαετίου Κονίτσης».

Είναι ένα έγγραφον ιστορικόν εις το οποίον απετυπώθησαν και ενεσαρχώθησαν όλα τα υψηλά διδάγματα: της Κοινωνικότητος, της αλληλεγγύης, του αλτρουϊσμού της ταπεινοφροσύνης, της ισότητος, της πειθαρχίας της αυτοθυσίας

και της υπερτάτης φρονήσεως «προς ησυχίαν και καλωσύνην της Πατρίδος», δηλαδή αρετών που ανεπήδησαν από τους χαλασμούς, από τα ερείπια, από τους καπνούς και από την τέφραν των σπιτιών και των χωριών, που υπέστησαν την λεηλασίαν των Αλβανικών οδών.

Γενικά η όλη οργάνωσις της Ιεράς εκείνης συμφωνίας ήταν τέτοια ώστε να εφιστά τον θαυμασμόν εκείνου που εμελέτα τα λεπτομερείας και ήθελε να διεισδύνη γύρω από τον εν γένει τρόπο λειτουργίας της.

Γενικά δε φρόνησις, πολιτικότης, διπλωματικότης και υψηλός πατριωτισμός χαρακτηρίζουν το περί ου ο λόγος ιστορικόν έγγραφον το οποίον εις την όλην σύνθεσιν και προβολήν του είναι μια ανάγλυφος προβολή του πνεύματος και των ιδεών του Γιάννη Σούρλα. Είναι η ωραιότερη και ιστορικότερη περγαμηνή της δράσεώς του.

(Συνεχίζεται)

ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ

νοικιάζονται από συμπατριώτη μας
ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΕΣ ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΕΣ

(δωμάτιο, κουζίνα, ψυγείο, λουτρό).

Τιμές πολύ λογικές.

Πληροφορίες: Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Τηλ. (0695) 28411, 51460 (Λαγανάς)

Τηλ. Κόνιτσας (0655) 31234 Χαράλ. Παπαδημητρίου

ΕΛΕΝΗ ΚΗΤΑ

Χειρ/γος Οδοντίατρος-Περιοδοντολόγος
(Βοηθός Παν/μίου P & M C Παρισίων)

ΙΑΤΡΕΙΟ: Μεσογείων 6 – Τηλ. 7704.317

ANNA ΘΕΟΔΩΡΟΥ-ΣΤΡΑΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αίνου 6 – N. Ηράκλειο

Τηλ. 2756.380

Η Πνύκα

Όμορφη η πλατεία μας στην Κόνιτσα. Πλακοστρωμένη, με τα λουλούδια της, με τα δένδρα της, με τα παγκάκια της, είναι ένα απόχτημα για την πόλη μας, που προσφέρεται και για περίπατο και για ξεκούραση και για πολιτικές συγκεντρώσεις.

Εκεί στη ΒΑ της γωνία στήνει ο ρήτορας το βάθρο του και με τις σύγχρονες μικροφωνικές εγκαταστάσεις ακούγεται άνετα από κοντινούς και μακρινούς, από οπαδούς και αδιάφορους ή αντιφρονούντες.

Κάτι σαν την Πνύκα της αρχαίας Αθήνας είναι και η δική μας πλατεία της Κόνιτσας.

Εκεί, στην Πνύκα, οι ρήτορες μιλούσαν, τότε, στο συγκεντρωμένο πλήθος των Αθηναίων, ανάπτυσσαν τις απόψεις τους για τα προβλήματα της πόλης και του Αθηναϊκού κράτους και ο λαός επικροτούσε ή αποδοκίμαζε, συζητούσε και διαλέγονταν και πάντως γύριζε στο σπίτι ωριμότερος και πολιτικότερος.

Έτσι δημιουργήθηκε το θαύμα του 5ου αιώνα.

Εμείς που τόσο περηφανευόμαστε για τη δόξα των αρχαίων προγόνων μας, ύστερα από 2500 χρόνια που πέρασαν από τότε, πού βρισκόμαστε από την άποψη της δημοκρατικής συμπεριφοράς; Ή μήπως ο μεσαίωνας που επακολούθησε, η Τουρκοκρατία έπειτα και οι ανωμαλίες του εθνικού μας βίου από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους, μας φόρτωσαν αδυναμίες και πάθη, που δεν κατορθώνουμε να τα αποτινάξουμε;

Αφορμή για τις σκέψεις αυτές μας δίνουν γεγονότα, κάθε άλλο παρά ευχάριστα, που συνέβησαν το μήνα αυτό της προεκλογικής περιόδου, που όσο κι αν είναι, ευτυχώς, λίγα, χρωματίζουν μελανά την πολιτική μας ζωή. Και δεν

φτάνει η αποδοκιμασία που τα ακολούθησε, το κούνημα του κεφαλιού με θλίψη από τους μυαλωμένους ανθρώπους, που δεν είναι οι λίγοι, όλων των παρατάξεων και κομμάτων. Χρειάζεται η δραστήρια και έντονη παρέμβασή τους, για να εκλείψουν φαινόμενα σαν αυτά, που προσβάλλουν τα ήθη του τόπου μας και υποβαθμίζουν την κοινωνική και πολιτική μας ζωή.

Γιατί οι εκλογές δεν είναι φωνασκίες και ιαχές, δεν είναι πυρωμένο δαυλί για ν' αρπάξουμε ψήφους ανάβοντας μίση και πάθη, δεν είνα εξαπόλυτη μπράβων και παληκαρισμοί και τα χειρότερα και θλιβερότερα που επακολούθησαν.

Οι εκλογές είναι Δημοκρατία. Είναι πρόγραμμα, είναι ιδέες. Και οι ρήτορες που σέβονται το ακροατήριό τους (και τον εαυτό τους) εκθέτουν τα προγράμματά τους, τα σχέδιά τους, τις προοπτικές τους, τις λύσεις που δίνουν στα προβλήματα του τόπου μας και της χώρας μας. Και ο λαός τους ακούει, διαλογίζεται, ζυγίζει και κρίνει και κατευθύνεται στην κάλπη ήρεμος και φωτισμένος «χωρίς φόβον και πάθος».

Έτσι, μόνον έτσι και η όμορφη πλατεία μας θα είναι πραγματική Πνύκα, για όμορφες και πολιτισμένες πολιτικές αναμετρήσεις.

Λ.Β.

Νίκη Σ. Γκουντουβά

Δικηγόρος

Γραφείον: Σταδίου 48

8ος όροφος – Αθήναι

Τηλ. 3210.807

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ (τα προ εβδομηνταετίας)

20-10-1913

Το Δημοτικόν Συμβούλιον μετωνόμασεν την πλατείαν Παλαιοχωρίου εις Πλατείαν Βασιλέως Κων/νου Ελευθερωτού και τας οδούς, από πλατείαν μέχρι χάνι Λούπα οδόν Γεωργίου Διαδόχου, από Διοικητήριον μέχρις Αγίου Νικολάου οδόν Ιωάννου Παρμενίδου, από πλατείαν έως οικίαν Χαραλ. Φλώρου οδόν Ελευθερίου Βενιζέλου και την από Άγιον Νικόλαον μέχρι οικίας Νικολ. Φώτου οδόν Αναγνωστοπούλου.

27-10-1913

Της Εκκλησιαστικής Εφορευτικοπής προεδρεύει ο αιδεσιμώτατος Παπά-Ηλίας και ταμίας αυτής διορίσθη ο κ. Μιχαήλ Ζήσης.

2-11-1913

Ο Γάλλος δημοσιογράφος Βουρντόν που επεσκέφθη προ καιρού την Κόνιτσα, γράφει εις την εφημερίδα «Φιγγαρώ» ότι εν τω Καζά Κονίτσης υπήρχον επί τουρκοκρατίας 1.136 μουσουλμάνοι και τώρα 1.146, χριστιανοί δε 19.424. Μία δε οικογένεια εν Κονίτσῃ ομιλεί αλβανιστί και ένα μέλος της δημοσιογραφεί υπέρ της Αλβανίας εν Λονδίνω.

***

Διάφοροι επιδημίαι μαστίζουν την Κόνιτσαν και Επαρχίαν. Επέστρεψαν οι εθελοντές στρατιώται Ιωάννης Κρέμος και Αντών. Ευαγγελίδης.

10-11-1913

Ο διαβόητος Ιταλός προπαγανδιστής Γκαστάλδη μοιράζει μεντζήτια και κάρτα εις τα γυφτόπουλα του Λεσκοβικίου, δια να λέγουν ότι είναι Αλβανοί.

Διορίσθη εφοριακός γραμματεύς ο κ. Μεγγλίδης. Αφίχθησαν εκ Ρώμης ο Μιχ. Κρέμος μετά του πατρός του.

Τέσσαρες ηλικίαι στρατευσίμων εκλήθησαν εις την Επαρχίαν μας, οι γεννηθέντες κατά τα έτη 1890-91-92-93. Παρουσιαζόμενοι δε αποστέλλονται καθ' ομάδας προς το εδρεύον εις Ερσέκαν 15ον Σύνταγμα Πεζικού. Το Στρατολογικόν Συμβούλιον αποτελείται από τον Διοικ. Επίτροπον Κοττίκαν, τον ανθ/γόν Νικ. Σ. Ιγγλέσην, και τον στρατιωτ. ιατρόν Ι. Ρεβελιώτην.

16-11-1913

Ανεχώρησαν προς κατάταξιν οι στρατεύσιμοι των χωρίων της Λάκκας Αώου, Πεκλαρίου κτλ. Προ της αναχωρήσεώς των εψάλη Δοξολογίαι και ωμίλησαν προς αυτούς οι Νικ. Πακώστας, Παν. Φλώρος, και Σπυρ. Δόβας.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΤΥΜΦΗ TOURS

Ταξίδια • Εκδρομές
Γ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Γρ. Σακκά 3 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Τηλ. 37519

Αφίχθη ο ιατρός Βοΐλας προς καταπολέμησιν της ενδημούσης οστρακιάς. Ο δε Διοικητικός Επίτροπος έλαβε τα σχετικά μέτρα και εξέδοσε προφυλακτικά οδηγίας.

Χθες εις το χωρίον Μόλιστα ο Κων/νος Χαρισιάδης ετραυμάτισε δια μαχαίρας εις την κοιλιακήν χώραν σοβαρώς τον Μιλτιάδην Σερίφην.

24-11-1913

Δι' αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου Κονίτσης διετέθησαν δραχμαί ογδοήκοντα εκ του Δημοτικού Ταμείου, υπέρ ενισχύσεως των απόρων συνδημοτών δια τας εορτάς των Χριστουγέννων.

23-11-1913

Παρουσιάσθησαν και κατετάχθηκαν και οι στρατεύσιμοι της Πυρσόγιανης και Βουρμπιάνης. Την παρελθούσαν Τετάρτην αφίχθη λόχος στρατού εις Κόνιτσαν υπό τον υπο/λοχαγόν Κωνσταντινίδην. Τους αφιχθέντας υπεδέχθησαν οι ενταύθα ιερολοχίται και τους προσεφώνησε καταλλήλως ο Αρχιερατικός Επίτροπος αιδεσιμώτατος Παπαηλίας. Απελύθη ο διοικητής του Ιερού λόχου Κονίτσης έφεδρος ανθυπασπιστής Σκοπετέας. Αναχωρήσαντα τον προέπεμψαν οι άνδρες του Ιερού λόχου και λοιποί Κονιτσιώται και τον προσεφώνησεν ο ιερολοχίτης δεκανεύς διδάσκαλος Ιωάννης Χασάνης.

30-11-1913

Την Πέμπτην 28 τρέχοντος διωργανώθη εις Κόνιτσαν συλλαλητήριον υπέρ της Βορείου Ηπείρου και ωμίλησαν ο Επιθεωρητής των Σχολείων Αριστοτ. Σ. Πατέρας και ο δικηγόρος Παναγ. Φλώρος.

Ο Ιωάν. Ν. Μούστος μετέφερεν εις Μόλισταν το εμπορικόν του κατάστημα.

Οι εν Βουκουρεστίω Μολιστινοί κατασκευάζουν πολυτελή σπάθην δια να την δωρήσουν προς τον ελευθερωτήν του

χωρίου των και της Κονίτσης, ταγματαρχεύοντα Λοχαγόν Παπανικολάου.

8-12-1913

Η Σεβαστή Γενική Διοίκησις ανεγνώρισε την ανάγκην κατασκευής δημοσίας αμαξιτής οδού μέσω Βοϊδοματίου η οποία θα συντόμευε την διαδρομήν Κονίτσης-Ιωαννίνων κατά είκοσι χιλιόμετρα.

Διευθυντής του Ταχυδρομείου Κονίτσης και τηλεγραφητής είναι ο Νικόλαος Βρανάς.

15-12-1913

Απεβίωσεν ο Δημήτριος Κρέμος. Ιδρύθη Λέσχη εις Κόνιτσαν υπό την διεύθυνσιν του Αποστόλου Γενεράλη.

Πενθών δια την καταδίκην της Βορείου Ηπείρου ο Σπυρίδων Δόβας δεν άφησε τα βιολιά να λαλήσουν στο σπίτι του κατά την ονομαστικήν του εορτήν.

Τον εορτάσαντα την ονομαστικήν του εορτήν Μητροπολίτην Σπυρίδωνα επεσκέφθησαν αι τοπικαί αρχαί και πολλοί άλλοι Κονιτσιώτες.

20-12-1913

Μετά την αναχώρησιν του ανθυπασπιστού Σκοπετέα αδράνεια και χαλάρωσις της πειθαρχίας παρατηρείται εις τον Ιερόν λόχον Κονίτσης. Γίνεται και σπατάλη φυσιγγίων.

Οι Δημήτριος Χ. Παπανικολάου και Ιωάννης Τσιτσιράγκας εκ Πυρσογιάνης ζητούν εθελοντάς προς κατάρτισιν ανταρτικού σώματος δια την Βόρ. Ήπειρον.

Διήλθεν εκ Κονίτσης μεταβαίνων εις Ερσέκαν όπως καταταχθή ως εθελοντής ο εκ Πυρσογιάνης φοιτητής φιλολογίας Ευριπίδης Σούρλας. Μέχρις ότου απορριφθή η επισκευή των στρατώνων, την οποίαν ανέλαβεν ο εργολάβος Χρήστος Δημητρίου, ο στρατός στεγάζεται εις διάφορα κτίρια εντός της πόλεως. Επίταξεν και διάφορους οικίας δεδομένου ότι αφίχθη ολόκληρον σύνταγμα.

Αποτελέσματα Ευρωεκλογών Επαρχίας Κόνιτσας 17-6-84

Χωριά	ΠΑΣΟΚ	Ν.Δ.	Κ.Κ.Ε.	Κ.Κ.Ε. Εσ.	ΕΠΕΝ
Αγ. Βαρβάρα	35	52	11	2	2
Αγ. Παρασκευή	310	160	83	8	9
Αετομηλίτσα	30	76	10	1	—
Αετόπετρα	85	79	29	2	20
Αηδονοχώρι	50	86	39	2	23
Αμάραντος	98	93	44	8	—
Άρματα	43	29	13	1	7
Ασημοχώρι	59	44	11	4	8
Βούρμπιανη	98	95	14	3	4
Γοργοπόταμος	69	53	13	3	—
Δίστρατο	178	142	94	10	22
Δροσοπηγή	128	68	123	18	1
Ελεύθερο	104	72	27	3	4
Εξοχή – Τράπεζα	40	29	13	2	11
Ηλιόρραχη	34	81	1	2	7
Καβάσιλα	22	47	7	7	2
Καλλιθέα	105	68	29	5	6
Καστάνιανη	154	61	53	7	—
Κεφαλοχώρι	102	80	95	19	—
Κλειδωνιά	127	67	42	7	9
Λαγκάδα	106	60	71	8	9
Μάζι	92	104	6	4	27
Μελισσόπετρα	89	66	4	4	8
Μόλιστα (3 χωριά)	93	133	13	3	2
Μολυβοσκέπαστη	35	83	7	1	7
Νικάνωρας	37	51	2	—	—
Οξιά	61	35	43	5	—
Πάδες	30	31	7	8	11
Παλιοσέλι	71	64	22	5	25
Πηγή	180	49	31	8	6
Πλαγιά	136	30	97	9	21
Πληκάτι	77	57	45	3	5
Πουρνιά	63	89	14	2	2
Πύργος	137	78	54	7	—
Πυρσόγιανη	105	120	68	13	7
Φούρκα	64	131	22	—	5
Χιονιάδες	60	35	5	3	4
ΚΟΝΙΤΣΑ	545	591	200	29	23
Βρυσοχώρι	55	89	4	4	10
Πάπιγκο	81	138	2	11	3
Αρίστη	102	140	36	11	11
Αγ. Μηνάς	43	17	16	5	8
Μεσοβούνι	67	26	27	7	—
Μαυροβούνι	11	21	21	1	2
Γεροπλάτανος	43	69	39	37	9
Βασιλικό	104	115	22	14	8
Κεφαλόβρυσο	224	197	83	17	7
Καλπάκι	137	92	40	9	38
Δολιανά	253	175	163	25	6

ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΟ 1903

ΧΡΗΣΤΟΥ Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ
Γυμνασιάρχη - Φιλόλογου - Ιστορικού

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

21. Οι εν Βουκουρεστίω παρεπίδημοι της επαρχίας Κονίτσης εβυθίσθησαν εις θλίψιν ἐνεκεν του οικτρού και σπαραξικαρδίου τέλους του προκρίτου της επαρχίας Κονίτσης, πόλιτου Γεωργίου Ζήση Κούσιου εκ Μολίστης ορμωμένου και εις Κόνιτσαν βιούντος. Ο Κούσιος ατυχήσας εσχάτως εις τας εμπορικάς επιχειρήσεις του, βλέπων δε συνάμα ότι η αρχοντική του οικογένεια, ονοματή εις ἀπασαν την επαρχίαν Κονίτσης, εις προφανή κατάπτωσιν περιήλθεν, απεφάσισε να τερματίσῃ, τον βίον αυτοκτονών· ἡτο 43 ετών. Αξιαγάπητος εις τους συμπολίτας του, αγαθός φύσει και γνωστός εις την επαρχίαν Κονίτσης, εγκαταλείπει σύζυγον και δύο τέκνα.

(φ. 546/24-10-1903, σ. 4)

22. **ΕΚ ΚΟΝΙΤΣΗΣ.** Η επάνοδος χωρίων εις την διοίκησιν Κονίτσης. Έπαινος οφείλεται εις τον διοικητήν. Τι έπαθαν οι δημογέροντες και διδάσκαλος Στρατιάνης. Ο μαλμουδίρης και εισαγγελεύς παρανομούντες και καταπιέζοντες. Η έννομος διοίκησις του καϊμακάμη.

Υψηλή επινεύσει της Α.Α.Μ. του κραταιοτάτου και φιλολάου ημών Ἀνακτος η επάνοδος των χωρίων Βουρμπιάνης, Πυρσογιάννης και Στρατιάνης⁽²³⁾ συγκαταλέγεται εις τα τετελεσμένα γεγονότα. Φαντάζεσθε την χαράν και αγαλλίασιν των κατοίκων, φαντάζεσθε την κατακλύζουσαν τας καρδίας αυτών ευγνωμοσύνην προς την Α.Ε. τον γενικόν διοικητήν Ιωαννίνων Οσμάν πασάν και τους λοιπούς συνεργήσαντας, εξ ων αναμφιβόλως την πρωτίστην διακατέχετε θέσιν, επί ταις

όντως πατριωτικαίς και σθεναραίς υμών ενεργείαις. Οι Λιεσκοβικινοί όμως ειθισμένοι να θεωρώσι τα χωρία τιμάριά των και τους κατοίκους αυτών αγέλας βιών εξεμάνησαν, πάντα δε λίθον κινούντες και πάν θεμιτόν και αθέμιτον μέσον μετερχόμενοι, την πικράν επιζητούσι των χωρίων μεταμέλειαν δια τον χωρισμόν των από των ισχυρών προστατών των και ατυχώς εύρον εν Κονίτση όργανα των σκοτείων και καταχθονίων ενεργειών των εν των προσώπω δύο κυβερνητικών υπαλλήλων του Λιεσκοβικινού δηλονότι Μουλ Μουδίρη⁽²⁴⁾. Μουχτάρβεη και του αντεισαγγελέως Αβδουλάχ εφένδη. Ίνα δε παραλείψω τα πολλά τούτων τερατουργήματα, αναφέρω το επ' εσχάτων όλως παράνομον και έκθεσμον διάβημά των, το γενικήν προξενήσαν κατάπληξιν και παρ' αυτοίς τοις ορθοφρονούσι Τούρκοις. Ο διδάσκαλος του χωρίου Στρατιάνης Βασίλειος Παναγιωτόπουλος χρεωστεί εκ της περυσινής δεκάτης εις τον Λιεσκοβικινόν Δαιλιάν βέη ελάχιστον και ασήμαντον ποσόν εξ 80-90 γροσίων. Αντί λοιπόν ο κ. Δαιλιάν να εναγάγη τούτον αρμοδίως εις το Πρωτοδικείον, τη διαγνώμη του Μαλ Μουρίδη Μουχτάρ επιδίδει ψευδή καταγγελίαν εις τον αντεισαγγελέα Αβδουλάχ, ότι ο διδάσκαλος, προξενήσας εις αυτόν σπουδαίας ζημίας εκ καταχρήσεων κατά την διαχείρισιν της δεκάτης, θ' αποδράση εις την Ελλάδα. Ο αντεισαγγελεύς, μεμνημένος εις τας καταχθονίους ταύτας του φίλου του σκευωρίας και πλεκτάνας, φύσει δ' άλλωστε διαφλεγόμενος υπό ακατονομάστου φανατισμού και βαθυτάτου προς τους χριστιανούς μίσους, απαιτεί παρά του ζαπιτά⁽²⁵⁾ την βίαιαν προσαγω-

γήν του διδασκάλου· επειδή όμως ούτος έτυχεν ασθενών, ο δ' αποσταλείς σοβαρής⁽²⁶⁾ επανήλθε φέρων μόνον την έγγραφον δήλωσιν των μουχταροδημογερόντων⁽²⁷⁾, ότι ο διδάσκαλος θα έλθη εξάπαντος άμα ως ιαθή, εκμανείς ο Αβδουλάχ και τας εισηγήσει του ετέρου συνεργού Μουχτάρ υπείκων, διατάσσει την βιαίαν προσαγωγήν του διδασκάλου και των μουχταροδημογερόντων. Αποσταλέντες λοιπόν δύο ζαπτιέ τσαούσηδες⁽²⁸⁾ μετά οκτώ χωροφυλάκων και ευρόντες τον ατυχή διδάσκαλον ερχόμενον ενταύθα, καίτοι εισέτι πάσχοντα, τούτον μεν δέσαντες και ραπίσαντες ανήγαγον εις το χωρίον, παραλαβόντες δ' εκείθεν και τους μουχταροδημογέροντας μετεκόμισαν ενταύθα παρουσιάσαντες εις τον αντεισαγγελέα, όστις ως εσχάτους κακούργους έρριψεν εις τας σκοτεινάς φυλακάς, ένθεν, κατόπιν εντόνων παραστάσεων, εξήγαγον εις τας ἀνω κοινάς φυλακάς, κρατήσαντες επί 24 ολοκλήρους ώρας. Επί του αποτροπαίου τούτου και εκνόμου διαβήματος των ειρημένων εγένοντο εντεύθεν τα κατάλληλα διαβήματα, όπου δει· αλλ' επειδή η καθόλου αυτών πολιτεία και συμπεριφορά ως και η μεγάλη των ανηθικότης τυγχάνει υφ' όλας τας επόψεις εθνοβλαβής και επιβλαβεστάτη εις τους χριστιανούς, διαβλέποντας εν των προσώπω των ειρημένων υπαλλήλων φοβερόν επικρεμάμενον κίνδυνον και επειδή κατ' ακολουθίαν επείγουσα όσον και επιτακτική παρίσταται ανάγκη, ει μη τινος άλλου, της μεταθέσεως τουλάχιστον των εν λόγω επικινδύνων και εκνόμων υπαλλήλων, δια ταύτα, παρακαλούμεν, όπως υψώσητε φωνήν, απαιτούντες προς ησυχίαν των πιστών και αφοσιωμένων υπηκόων της Α.Α.Μ. του Σουλτάνου την μετάθεσιν των ειρημένων υπαλλήλων.

(Συνεχίζεται)

Διστρατιώτικα

- Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ της Αδελφότητας Διστράτου της Αθήνας Χρήστος Πίσπας πήγε στο χιονοδρομικό κέντρο «Βασιλίτσας», που βρίσκεται στην κοινοτική περιοχή του χωριού μας και ενώ με χαρά του διαπίστωσε ότι ο δρόμος από το κέντρο προς τα Γρεβενά ασφαλτοστρώνεται, με λύπη του βλέπει ότι ο δρόμος, 8 χλμ. από το χιονοδρομικό κέντρο προς το χωριό μας το Δίστρατο παραμένει σε κατάσταση κακής βατότητας. Υπενθυμίζουμε το πρόβλημα αυτό στο Νομάρχη Ιωαννίνων, γιατί η οριστική οδική σύνδεση του Δίστρατου με τα όρια Γρεβενών είναι έργο απαραίτητο και για την πρόσβαση και από την πλευρά της επαρχίας μας προς το χιονοδρομικό κέντρο και για τη σύνδεση των χωριών μας και της επαρχίας μας με τη Δυτική Μακεδονία.

- ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ μας στις 15 Αυγούστου οργανώνεται φέτος με ξεχωριστή φροντίδα και με πλούσιο πρόγραμμα ενός 10ήμερου πολιτιστικών εκδηλώσεων και με Τρικούβερτο γλέντι με το συγκρότημα του Φημισμένου Χαλιλόπουλου. Καλούμε τους φίλους μας από τα γύρω χωριά να μας επισκεφτούν στο πανηγύρι μας και να διασκεδάσουν μαζί μας.

Επίσης η Αδελφότητα Διστράτου της Αθήνας καλεί Διστρατιώτες και φίλους του Διστράτου να αγοράσουν τα λαχεία της λαχειοφόρου αγοράς που κάνει για ενίσχυση των σκοπών της. Η κλήρωση των κερδών, που είναι μία έγχρωμη τηλεόραση και ένα αλυσοπρίσινο, θα γίνει το απόγευμα της 15 Αυγούστου στην πλατεία του χωριού.

- ΠΕΘΑΝΕ σε ηλικία 84 ετών στις 12 Ιούνη η χωριανή μας Ευαγγελία Γ. Πίσπα, η αξιαγάπητη μάνα Αγκίτσω. Γυναίκα καλόκαρδη και πάντοτε πρόσχαρη είχε στο στόμα της πάντοτε τον καλό λόγο και βοηθούσε με προθυμία σε κάθε ανάγκη. Τη Θειά Αγκίτσω φώναζαν οι ετοιμόγεννες κι αυτή με τις πρακτικές της γνώσεις ήταν η μαμμή τότε που η επιστήμη δεν είχε ανηφορίσει ακόμα στο Δίστρατο.

Ο θάνατός της προξένησε μεγάλη

Η συνείδηση του καλλιτέχνη Ξυλογλύπτη

Στο τεύχος του Φλεβάρη του περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ» δημοσιεύθηκε άρθρο του Παιδαγωγού Ευριπίδη Σούρλα με τον τίτλο «η ξυλογλυπτική τέχνη Τουρνόβου» «μια άγνωστη πτυχή των Ελληνοβουλγαρικών σχέσεων στον καλλιτεχνικό τομέα». Στο άρθρο αυτό αναφέρεται ότι μεταξύ άλλων έργων που κατασκεύασαν Ξυλογλύπτες από το Τούρνοβο (Γοργοπόταμο) είναι και «ο θρόνος του τέως Βασιλέως Φερδινάνδου της Βουλγαρίας». Η ιστορική μνήμη διετήρησε μέχρι και των ημερών μάς τις παρακάτω λεπτομέρειες, σχετικές με την κατασκευή του Βασιλικού αυτού Θρόνου. Οι αρμόδιοι της Βασιλικής Αυλής της Βουλγαρίας ύστερα από εμπεριστατωμένη έρευνα για την εξεύρεση του κατάλληλου προσώπου, ανέθεσαν «εν λευκώ» στον ταπεινό αλλά αξιόλογο εργάτη της ξυλόγλυπτης τέχνης από «το Τούρνοβο» που ταξίδευε για να εργαστεί στη Βουλγαρία, (πρόγονος της σημερινής οικογένειας Παπαγεωργίου), από εκτίμηση και μόνο στις ικανότητές του. Το έργο τελείωσε εμπρόθεσμα. Στην παράδοση και την παραλαβή του Βασιλικού θρόνου στα ανάκτορα της Πρωτεύουσάς τους ήταν παρών και ο ίδιος ο Μονάρχης Φερνινάνδος. Αφού εθαύμασε το έργο για πολύ χρονικό διάστημα ζήτησε από τον Καλλιτέχνη να του αναφέρει ποια θα ήταν η αμοιβή του. Περίμενε να ακούσει ως αντάλλαγμα ένα μεγάλο ποσό, ανάλογο με την αξία του κομψο-

τεχνήματος. Ο Καλλιτέχνης απροετοίμαστος, όπως ήταν, ζήτησε να του φέρουν χαρτί και μολύβι. Εκεί σημείωσε με κάθε λεπτομέρεια και σχολαστικότητα τις πραγματικές και μόνον δαπάνες και τίποτε περισσότερο. Υπελόγισε την αξία αγοράς της ξυλείας και των άλλων υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και πρόσθεσε την αξία των ημερομισθίων που εργάστηκαν αυτός και ο βοηθός του και παρέδωσε το σημείωμα στον Φερδινάνδο. Έκπληκτος αυτός για την τιμιότητα και αφιλοκέρδεια του κατασκευαστή έδωσε εντολή να τον πληρώσουν αμέσως όσα ζήτησε με το σημείωμά του, με την παρατήρηση ότι αν του έδιναν περισσότερα χρήματα ανάλογα με το έργο του «κάποιος άλλος έξυπνος θα του τα έτρωγε». Αυτό το γεγονός αποδεικνύει για μια φορά ακόμη ότι την τέχνη ο καλλιτέχνης δεν την ασκούσε σαν μέσο πλουτισμού αλλά για τη συντήρησή του και μόνο και σαν μια πρόσθετη εκδήλωση θρησκευτικής λατρείας και πίστεως.

Νι-Δ-Κα

θλίψη σε όλους που τη γνώριζαν και η μορφή της θα μείνει πάντα στις καρδιές μας.

Αιωνία της η μνήμη.

Στέργιος Σβάρνας

Διστρατιώτισσα στον αργαλειό.

«ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΕΟΤΗΤΑ»

ΣΤΑΔΙΟΥ 28 ΑΘΗΝΑ (132) – ΤΗΛ. 3234.262 & 8641.168

Αριθ. Πρωτ. 443

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1984

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΣ ΠΡΟΣΕΞΟΥΝ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΜΑΣ

Η «Κίνηση για τη Νεότητα» που προεδρεύεται από τον πρωτοπρεσβύτερο Γ. Πυρουνάκη αισθάνεται το χρέος αυτή την χρίσιμη ώρα ν' απευθύνει ζωηρή έκκληση στην πνευματική και προπάντων στην πολιτική ηγεσία του Τόπου:

Ας αναλογισθούμε όλοι, οι μεγάλοι στην ηλικία και στις κοινωνικές θέσεις τις ηθικές ευθύνες που μας βαρύνουν απέναντι στη νέα γενηά με τους σκληρούς προβληματισμούς.

Ας φροντίσουμε να οδηγούμε τα βήματά μας και τις προσπάθειές μας σε αγώνες τίμιους, ίσιους, αφανάτιστους και προοδευτικά ελεύθερους και εποικοδομητικούς. Χωρίς να μας διαφεύγει ότι το βιωμένο και έμπρακτο παράδειγμα αποτελεί την καλλιτερη και πιό αποτελεσματική – πέρα από κάθε ωραιόλογη συνθηματολογία ή διχαστικά παραληρήματα – παιδαγωγία.

Οι χρίσιμες στιγμές σαν αυτές που διερ-

χόμαστε κάνουν επιτακτικότερο αυτό το καθήκον.

Ας πάρουμε διδάγματα από τα λάθη και τις παραλείψεις μας και ας ρυθμίζουμε την τακτική μας προσβλέποντας σε σωστικό και δημιουργικό μέλλον.

Οι ζωντανοί, οι νεκροί και οι αγέννητοι της ελληνικής διάρκειας μας κρίνουν και μας δικάζουν. Τώρα προπάντων ας ενωτισθούμε το δεσμευτικό μήνυμα που έδωσε ο Εθνικός μας ποιητής στους στίχους του: «...Δεν είμαστε από τα χέρια μας πλασμένοι

‘Οχι, χρωστάμε σ’ όσους ήρθανε, θαρρούνε,
θα περάσουν
Κριτές θα μας δικάσουν, οι αγέννητοι, οι
νεκροί...»!

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Η Γενική Γραμματέας

Μ. Χριστοδούλου

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

1) Οι οικογ. Κ. Σαχίνη, Κ. Νίτσα και Π. Νίτσα δρχ. 10.000, αντί στεφάνου στη μνήμη Στυλ. Κοράκη.

2) Ο Παντελής Νίτσας δρχ. 2.000 στη μνήμη Παύλου Μελά.

3) Οι οικογ. Κ. Νίτσα, Δ. Νίτσα και Π. Νίτσα δρχ. 3.000 αντί στεφάνου στη μνήμη Σταματίας Κυριακού.

4) Ο Χριστόφ. Γκαραβέλας δρχ. 2.000 στη μνήμη Κων. Γκαραβέλα και δρχ. 2.000 στη μνήμη Αλεξ. Γκαραβέλα.

5) Η Ευγενία Μουδόπουλου δρχ. 1.000 στη μνήμη Βασιλικής Σωτηριάδη.

6) Ο Δημ. Στεφάνου δρχ. 1.000 στη μνήμη Φ. Οικονομίδη.

7) Η Ερασμία Μάλιακα δρχ. 1.000 στη μνήμη Φ. Οικονομίδη.

8) Κων. Κώστας δρχ. 1.000 στη μνήμη Φ. Οικονομίδη.

9) Ο Βασ. Γκατσόπουλος δρχ. 2.000 στη μνήμη Κων. Ζιούπου.

10) Οι, Μερόπη Σπανού, Δημήτριος, Ελένη και Θεόδωρος Παπαδόπουλος, δρχ. 4.000 στη μνήμη Στ. Πανούρη.

11) Οι Αναστ. και Γιώργος Χέλμης 4.000 δρχ. στη μνήμη Μερόπης Ρούβαλη.

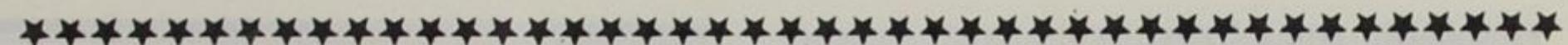
12) Η Μαρίκα Νικούλη δρχ. 1.000 στη μνήμη Αθ. Νικούλη.

13) Η Ελένη Ζέρβα δρχ. 10.000 στη μνήμη Αθ. Ζέρβα.

14) Ο Σύλλογος Παδιωτών Λάρισας «ο Σμόλικας» δρχ. 2.000 στη μνήμη Μαργαρίτη Τόσκα.

15) Η Χρυσούλα Χούπη δρχ. 10.000 στη μνήμη Βασιλείου και Ιωάννη Χούπη.

16) Στη μνήμη Χρ. Ζαφειρόπουλου, η Αριάδνη Μέλου 1.000 και ο Ευάγγ. Πηγαδάς 2.000.

Νέα της Ηλιόρραχης

- Η ΑΓΙΑ Τριάδα φέτος, στις 11 Ιούνη, γιορτάστηκε στο χωριό μας με μεγαλύτερη συμμετοχή και η διασκέδαση ξεπέρασε κάθε προηγούμενο χρόνο.

Βέβαια η ομώνυμη εκκλησία που βρίσκεται στην άκρη του κάμπου, κοντά στο δημόσιο δρόμο, αν και μέσα στα κοινωνικά όρια του χωριού μας, ανήκει στην εκκλησιαστική επιτροπή του Αγίου Κωνσταντίνου της Κόνιτσας, όμως εμείς τη θεωρούμε Κουτσουφλιανίτικη και κατεβαίνει όλο το χωριό στη λειτουργία και στη διασκέδαση που επακολουθεί.

Μετά τη λειτουργία του Παπαθανάση, εφημέριου της Κάτω Κόνιτσας, το πλήθος, Ηλιόρραχίτες, Κονιτσιώτες, Μαζιώτες κλπ. διασκέδασαν και χόρεψαν εκεί στη μαγευτική τοποθεσία έξω από την εκκλησία.

Αλλά επάνω στο χωριό και το βράδυ της παραμονής και το βράδυ της ίδιας μέρας οργανώθηκε γλέντι με άλλα όργανα και το μεσοχώρι της Ηλιόρραχης πλημμύρισε από Ι.Χ. και κόσμο από την Κόνιτσα, το Μάζι και άλλα χωριά. Οι δυο καταστηματάρχες του χωριού εξυπηρέτησαν πλήρως τους πανηγυριώτες και κάτω στην Άγια Τριάδα και επάνω στο χωριό, από αναψυκτικά, σουβλάκια κλπ. Με το αζημίωτο βέβαια.

• Ο ΔΡΟΜΟΣ από την Ηλιόρραχη προς τα Καβάσιλα διαπλατύνθηκε και ασφαλτοστρώνεται. Ήταν καιρός. Και πρέπει σύντομα να ασφαλτοστρωθεί μέχρι τα Λουτρά των Καβασίλων, για να κινούνται άνετα τα αυτοκίνητα που μεταφέρουν όσους κάνουν μπάνιο.

• ΑΦΟΥ γράψαμε για το πανηγύρι της Αγίας Τριάδος και για την εκκλησία της, πρέπει να γράψουμε και για τους τάφους που βρήκε ο οικοδόμος Χαρίσης Πάντος κάνοντας σχετικές εργασίες γύρω από τα θεμέλια του ναού. Οι τάφοι αυτοί, όπως μας είπε ήταν περιποιημένοι και δεν ήταν πρόχειρη ταφή νεκρών πολεμικών γεγονότων. Μήπως λοιπόν στο εκκλησάκι αυτό ήταν το νεκροταφείο κάποιου

Δραστηριότητες του Συλλόγου Μολιστινών

Από τις πρόσφατες αρχαιοεσίες του Συλλόγου της «ΜΟΛΙΣΤΑΣ» για την επόμενη διετία εκλέχτηκαν για το Διοικητικό Συμβούλιο και συγκροτήθηκαν σε σώμα τα παρακάτω νέα μέλη:

Πρόεδρος, Μιχάλης Νικάς, Πριγκίπων 20, 143 41 Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ.

Αντ/δρος, Κώστας Σερίφης, Ίλαρχου Πολέμη 9, 131 22 ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ.

Γραμματέας, Δημήτρης Παπαλάμπρου, Γράμμου 28, 157 73 ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ταμίας, Ανθούλα Λέτσιου, Τριπόλεως 12, 163 46 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ.

Μέλος, Κώστας Μπέλτσιος, Ηρακλέους 14-16, 117 43 ΑΘΗΝΑ.

Συνδρομές, αλληλογραφία και οτιδήποτε άλλο σχετικό με το Σύλλογο στο εξής θα πρέπει ν' αποστέλνονται σε μια από τις διευθύνσεις των επάνω μελών του Διοικ. Συμβουλίου.

Η Μόλιστα τουλάχιστον τους θερινούς μήνες άρχισε να ξαναζωντανεύει και μαζί με τις «αδελφές» κοινότητες του Γανναδιού και του Μοναστηριού παρουσιάζουν ζωηρή κίνηση από ντόπιους χωρίως που ολοένα και συχνότερα έρχονται για να περάσουν τις διακοπές τους, ν' ανοίξουν τα σπίτια τους και ν' απολαύσουν τις χαρές και τις ομορφιές τού μοναδικού σε πράσινο και κρύα νερά χωριού μας.

Ο Σύλλογός μας από κοινού και σε συνεργασία με το κοινωνικό και το εκκλησιαστικό Συμβούλιο του χωριού πραγμα-

παλιού οικισμού εκεί κοντά;

Και επειδή ασφαλώς θα υπάρχουν και άλλοι τάφοι, έπρεπε κάποιος ειδικός να εξετάσει την περίπτωση, γιατί μόνον έτσι ενεργώντας θα μπορέσουμε να σκίσουμε τον πέπλο που σκεπάζει την ιστορία του τόπου μας.

Λ.Β.

τοποίησε τα τελευταία χρόνια μερικά αξιόλογα έργα (βρύση, τοιχοποιείες, πλακόστρωση πλατείας, ιατρείο κτλ.) και αυτό τον καιρό κάνει το παν για να συνδράμει το εκκλησιαστικό Συμβούλιο στην προσπάθεια ανακατασκευής της στέγης της κεντρικής εκκλησίας του Αγίου Νικολάου για να περισωθεί το περίφημο ξυλόγλυπτο τέμπλο της και τα άλλα κειμήλια και εικόνες.

Αναμφισβήτητα απομένουν ακόμα για να γίνουν πάρα πολλά όπως το κοινοτικό κατάστημα (το κοτσέκι), το σχολείο, η διαμόρφωση των κεντρικών κοινόχρηστων χώρων, το γήπεδο κλπ. και προς την κατεύθυνση αυτή θέληση και ιδέες υπάρχουν, αλλά δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι γιαυτό και το Διοικ. Συμβούλιο κάνει έκκληση σε κάθε Μολιστινό και σε κάθε φίλο της Μόλιστας να συνδράμει αυτή την προσπάθεια, γιατί πιστεύει ότι μ' αυτό τον τρόπο θ' αρχίσει και πάλι η επανάκαμψη των χωριανών και κυρίως των νέων και το αγαπημένο μας χωριό σιγά-σιγά θ' αποβάλει την όψη της εγκατάλειψης και του μαρασμού.

Τελειώνοντας υπενθυμίζουμε ότι η «ΜΟΛΙΣΤΑ» και φέτος θα πραγματοποιήσει το ετήσιο πανηγύρι της την πρώτη Κυριακή μετά το 15/Αύγουστο, δηλαδή στις 19.8.84.

Το Διοικητ. Συμβούλιο θα κάνει σχετική προετοιμασία και οργάνωση αυτής της εκδήλωσης, την οποία παρακαλούνται να τιμήσουν με την παρουσία τους όλοι οι κάτοικοι των γύρω χωριών, καθώς και της Κόνιτσας για ν' απολαύσουν ένα γνήσιο και παραδοσιακό γλέντι στην πλατεία.

Θα ήταν τέλος παράλειψη αν δεν εκφράζαμε δημόσια τις ευχαριστίες μας προς το περιοδικό μας «Την Κόνιτσα» για τη φιλοξενία που μας παρέχει στις στήλες του και για τον συνεχή αγώνα που κάνει για το ξαναζωντάνεμα των χωριών και της επαρχίας μας.

Ο Πρόεδρος

M. ΝΙΚΑΣ

Γραμματέας

Δ. ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΥ

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

	Δρχ.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΡΙΜΗΚΥΡΗΣ Αθήνα	500
ΒΑΡΒΑΡΑ ΠΑΓΑΝΙΑ Αθήνα	500
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ Αθήνα	1.000
ΝΕΟΠΤΟΛ. ΜΗΤΣΙΚΑΣ Αθήνα	500
ΗΛΙΑΣ ΜΠΕΤΖΕΛΟΣ Αθήνα	500
ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΛΟΥΪΖΟΥ Αθήνα	1.000
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΚΟΤΖΟΣ Αθήνα	1.000
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΝΑΤΣΗΣ Αθήνα	1.000
ΠΑΥΛΟΣ ΛΩΛΟΣ Αθήνα	500
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΟΥΚΑΣ Αθήνα	2.500
ΠΑΝΑΓ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ Αθήνα	500
ΧΑΡΑΛ. ΛΑΜΠΡΟΥ Αθήνα	500
ΙΩΑΝΝ. ΜΑΚΡΗΣ Αθήνα	500
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ Αθήνα	500
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΡΗΓΑΣ Αθήνα	500
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Αθήνα	500
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΤΣΙΝΑΣ Αθήνα	500
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ STANLEY Αθήνα	7.000
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΕΔΟΣ Λεχούρι	1.000
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Αθήνα	1.300
ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΕΛΙΦΗΣ Αίγιο	1.000
ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΡΡΟΣ Κόνιτσα	1.000
ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΙΤΣΑΚΗΣ Αθήνα	1.000
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Κόνιτσα	500
ΘΩΜΑΣ ΖΩΗΣ Αθήνα	1.000
ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΕΛΙΦΗΣ Τράπεζα	500
ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΟΥΣΓΟΥΝΗΣ Κόνιτσα	500
ΣΠΥΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Κόνιτσα	500
ΧΑΡΑΛ. ΕΞΑΡΧΟΥ Κέρκυρα	500
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΛΙΩΝΗΣ Κόνιτσα	500
ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Αθήνα	500
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΙΤΣΙΟΣ Πηγή	500
ΗΛΙΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ Κόνιτσα	500
ΑΝΑΣΤ. ΚΑΡΡΑΣ Ηλιόραχη	500
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΓΙΑΣ Κόνιτσα	1.000
ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Αθήνα	1.000
ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΧΑΤΖΗΕΦΡΑΙΜΙΔΗΣ Κόνιτσα	1.000
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΙΤΣΙΟΣ Αθήνα	1.000
ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΣΙΟΣ Κόνιτσα	500
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ Αθήνα	1.000
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΦΕΤΖΗΣ Κόνιτσα	500
ΝΙΚΟΣ ΣΠΑΝΟΣ Πηγή	500
ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Κόνιτσα	500
ΘΑΝΑΣΗΣ ΡΑΠΑΚΟΥΣΙΟΣ Αθήνα	1.000

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΥΡΙΤΣΗΣ Αυστραλία	Δολ. 20
ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΨΑΡΡΑΣ Αυστραλία	Δολ. 20
ΣΩΤΗΡΗΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ Αυστραλία	Δολ. 150
GUS. VETSAS U.S.A	Δρχ. 2.000

Ευχαριστούμε.

Ειδήσεις – κρίσεις – σχόλια

■ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ και όλοι οι δρόμοι οδηγούν στα χωριά μας. Εκεί θ' ανοίξουν πολλά κλεισμένα σπίτια, οι απόδημοι θα σμίξουν με τους μόνιμους κατοίκους κι όλοι μαζί θα χαρούν και θα ξεφαντώσουν στο πανηγύρι του χωριού.

Οι νεολαίοι μας προπαντός στα μεγάλα μας χωριά, που έχουν μεγαλύτερες δυνατότητες, θα οργανώσουν και διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Μια πρότασή μας είναι τις εκδηλώσεις αυτές που θα προετοιμάσουν για το χωριό τους, να τις μεταφέρουν έπειτα, σε συνεννόηση με τα Κοινοτικά Συμβούλια και τους τοπικούς Συλλόγους και στα μικρότερα γειτονικά χωριά. Τα έξοδα εύκολα αντιμετωπίζονται όταν υπάρχει θέληση.

■ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ της Εταιρείας Αγροτικής Ανάπτυξης «Ήπειρος» έγινε σύσκεψη στην οποία πήραν μέρος ο Νομάρχης Ιωαννίνων, ο Δημοτ. Σύμβουλος Ιωαννίνων κ. Γκλίναβος, ο δήμαρχος Κόνιτσας, ο Δ/ντής της εταιρείας «Ήπειρος» κ. Κουφός, εκπρόσωποι του Κέντρου Ερευνών Ζαγορίου καθώς και υπηρεσιακοί παραγόντες.

Σκοπός της σύσκεψης στην οποία παρέστη και ειδικός Ελβετός επιστήμονας ήταν η αξιοποίηση της Τύμφης και του Αώου, με την κατασκευή χιονοδρομικού κέντρου, εγκατάσταση τελεφερίκ και με σεβασμό στο περιβάλλον.

Από τη σύσκεψη αποφασίστηκε να υποβληθούν συγκεκριμένες προτάσεις στα αρμόδια Υπουργεία.

■ Ο ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗΣ μας Πυρσογιαννίτης Τάκης Αδάμος στις Ευρωεκλογές της 17 του Ιούνη επανεκλέχτηκε Ευρωβουλευτής με το ψηφοδέλτιο του Κ.Κ.Ε.

Τα απευθύνουμε και από τις στήλες αυτές τα συγχαρητήριά μας.

■ ΠΟΛΛΑ γράμματα παίρνουμε στα οποία δυστυχώς δεν μας είναι εύκολο να απαντήσουμε. Μας συγκινούν ιδιαίτερα

εκείνα των συμπατριωτών μας από το εξωτερικό. Γι' αυτό από τη στήλη αυτή ευχαριστούμε την κ. Αλεξάνδρα Μόκορου από τον Καναδά για τα καλά της λόγια, την κ. Αφροδίτη Πορφυριάδη από τη Γαλλία, τον Κώστα Ζήκα από τη Γερμανία, το Γιώργο Γιούσιο από την Αμερική και του Νικανορίτη Σωτήρη Παπαζήση από τη Μελβούρνη της Αυστραλίας που με πατριωτικό ενθουσιασμό μας ενθαρρύνει για τη συνέχιση των προσπαθειών μας. Αυτά είναι από τα τελευταία γράμματα που πήραμε. Ευχαριστούμε και πάλι κι αυτούς και όλους τους συμπατριώτες μας της μακρινής ξενητειάς και τους ευχόμαστε υγεία, χαρά και πρόοδο.

■ ΑΠΟ το εσωτερικό πήραμε συνεργασίες του Πυρσογιαννίτη Ι. Μαυρομάτη από την Ηγουμενίτσα και του Πεκλαρίτη Ζήση Αθανασούλη από το Σχοινά Αλεξάνδρειας Ημαθίας, που θα δημοσιευθούν σε επόμενο τεύχος.

Στους αναγνώστες μας ευχόμαστε καλό καλοκαίρι.

**ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ
ΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ**
(Το καθένα δύο δωμάτια,
κουζίνα, λουτρό)
Πληροφορίες:
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΝ ΕΞΑΡΧΟΥ
Αναλήψεως 1 – Κανόνι
49100 ΚΕΡΚΥΡΑ

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΤΑΞΙ**
Τηλ. πιάτσας 22.500 Τηλ. οικίας 22.900
ΚΟΝΙΤΣΑ